

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

20. prosinca 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Postupak pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa – Nacionalno zakonodavstvo kojim se precizira ili uvodi zabrana nuđenja igara na sreću, lutrija i klađenja bez posjedovanja dozvole i kojim se uvodi zabrana oglašavanja igara na sreću, lutrija i klađenja bez dozvole”

U predmetu C-255/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Københavns byret (Općinski sud u Kopenhagenu, Danska), odlukom od 19. travnja 2016., koju je Sud zaprimio 2. svibnja 2016., u kaznenom postupku protiv

Benta Falberta,

Poula Madsena,

JP/Politikens Hus A/S,

SUD (prvo vijeće)

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin (izvjestitelj) i E. Regan, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 11. svibnja 2017.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za P. Madsena, B. Falberta i JP/Politikens Hus A/S, S. MacMahon Baldwin i M. Dittmer, *advokater*,
- za dansku vladu, M. Wolff, M. N. Lyshøj, C. Thorning i J. Nymann-Lindegren, u svojstvu agenata,
- za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, A. Silva Coelho i P. de Sousa Inês, u svojstvu agenata,
- za rumunjsku vladu, L. Lițu i R. H. Radu, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, H. Tserepa-Lacombe, Y. Marinova, L. Grønfeldt, U. Nielsen i G. Braga da Cruz, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: danski

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 26. srpnja 2017.,

donosi sljedeću

Presudu

1. Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. točaka 1., 2., 5. i 11. i članka 8. stavka 1. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL 1998., L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.), kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998. (SL 1998., L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 98/34).
2. Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv Benta Falberta i Poula Madsena kao i protiv društva JP/Politikens Hus A/S, kojima se stavlja na teret da su bez dozvole nadležnog tijela u danskom dnevnom listu *Ekstra Bladet* kao i na internetskim stranicama tog lista objavili reklame za *online* usluge igara na sreću.

Pravni okvir

Pravo Unije

3. Članak 1. Direktive 98/34 određuje:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚proizvod‘, svaki industrijski i poljoprivredni proizvod, uključujući ribarske proizvode;
2. ‚usluga‘, svaka usluga informacijskog društva, to jest svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga.

Za potrebe ove definicije:

- ‚na daljinu‘ znači da se usluga pruža bez da su strane istodobno prisutne,
- ‚elektronskim sredstvima‘ znači da se usluga na početku šalje i prima na određitu pomoću elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju) i pohranu podataka te u potpunosti šalje, prenosi i prima telegrafski, radio vezom, optičkim sredstvima ili ostalim elektromagnetskim sredstvima,
- ‚na osobni zahvat primatelja usluga‘ znači da se usluga pruža prijenosom podataka na osobni zahtjev.

Indikativna lista usluga koje ova definicija ne obuhvaća nalazi se u Prilogu V.

[...]

5. ‚propis o uslugama‘, zahtjev opće naravi koji se odnosi na uspostavljanje i obavljanje uslužnih djelatnosti u okviru značenja iz točke 2., posebno odredbi koje se odnose na pružatelja usluga, usluge i primatelja usluga, isključujući sva pravila koja nisu izričito usmjerena na usluge definirane u toj točki.

[...]

Za potrebe ove definicije:

- smatra se da se neki propis izričito odnosi na usluge informacijskog društva kada je, s obzirom na njegovo obrazloženje i praktični dio, specifičan cilj i svrha svih ili nekih njegovih pojedinačnih odredbi regulirati takve usluge na eksplicitan i ciljani način,
- neće se smatrati da je neki propis izričito usmjeren na usluge informacijskog društva ako na te usluge utječe samo posredno i uzgredno.

[...]

11. ‚tehnički propis‘, tehničke specifikacije i ostali zahtjevi ili propisi koji se odnose na usluge, uključujući odgovarajuće administrativne odredbe pridržavanje kojih je obavezno, *de jure* ili *de facto*, kada je riječ o stavljanju na tržište, pružanju neke usluge, poslovnom nastanu nekog operatera usluga ili korištenju u nekoj državi članici ili najvećem dijelu iste, kao i zakonima i drugim propisima država članica, osim onih navedenih u članku 10. koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga.

De facto tehnički propisi uključuju:

- zakone i druge propise neke države članice koji se odnose na tehničke specifikacije ili druge zahtjeve ili propise o uslugama ili na profesionalne kodekse ili kodekse prakse koji se sa svoje strane odnose na tehničke specifikacije ili druge zahtjeve ili propise o uslugama, pridržavanje kojih ostavlja dojam usklađenosti s obvezama što ih nameću gore spomenuti zakoni i drugi propisi,

[...]

- tehničke specifikacije ili druge zahtjeve ili pravila o uslugama povezane s fiskalnim ili financijskim mjerama koje utječu na potrošnju proizvoda ili usluga kroz poticanje pridržavanja takvih tehničkih specifikacija ili drugih zahtjeva ili propisa o uslugama; nisu uključene tehničke specifikacije ili drugi zahtjevi ili propisi o uslugama povezani s nacionalnim sustavima socijalnog osiguranja.

[...]”

- 4 U članku 8. stavku 1. navedene direktive predviđeno je:

„Pridržavajući se članka 10., države članice Komisiji bez odlaganja dostavljaju sve nacрте tehničkih propisa, osim ako se njima u cijelosti prenosi tekst međunarodne ili europske norme, u kom su slučaju dovoljne informacije o toj normi; one Komisiji istodobno dostavljaju obrazloženje u kojemu navode razloge za donošenje tehničkog propisa, ako to već nije pojašnjeno u nacrtu.”

Dansko pravo

- 5 Članak 10. lov om visse spil, lotterier og væddemål (Zakon o određenim igrama na sreću, lutrijama i kladnju; u daljnjem tekstu: Zakon o igrama na sreću), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku, a koja proizlazi iz lov nr. 204 af 26 marts 2003 om ændring af lov om visse spil, lotterier og væddemål og andre love og om ophævelse af lov om væddemål i forbindelse med heste og

hundevæddeløb (Zakon br. 204 od 26. ožujka 2003. o izmjeni Zakona o određenim igrama na sreću, lutrijama i klađenju i drugih zakona i opozivu Zakona o klađenju na utrke konja i pasa; u daljnjem tekstu: Zakon o izmjeni zakona), glasi kako slijedi:

„1. Novčana kazna ili zatvorska kazna u trajanju do šest mjeseci izreći će se svakomu tko s namjerom ili grubom nepažnjom:

- 1°) nudi igre na sreću, lutrije ili klađenje u Danskoj a da mu nije izdana dozvola u skladu sa člankom 1.,
- 2°) posreduje u sudjelovanju u igrama na sreću, lutrijama ili klađenju koje nije obuhvaćeno dozvolom iz članka 1.

[...]

3. Novčana kazna izreći će se svakomu tko s namjerom ili grubom nepažnjom:

[...]

3°) oglašava igre na sreću, lutrije ili klađenje koji nisu obuhvaćeni dozvolom iz članka 1.”

- 6 Sukladno članku 1. stavku 1. Zakona o igrama na sreću, ministar financija ovlašten je izdati suglasnost za igre na sreću, lutrije i klađenje, koja se – sukladno članku 2. stavku 1. tog zakona – može dodijeliti samo jednom društvu.
- 7 U obrazloženju prijedloga zakona na temelju kojeg je usvojen Zakon o izmjeni zakona, ciljevi članka 10. stavka 3. točke 3. Zakona o igrama na sreću navedeni su kako slijedi:

„Predlaže se zabranjivanje oglašavanja igara na sreću, lutrija i klađenja za koje ne postoji zakonsko odobrenje.

Ova izmjena odgovara zabrani koja se trenutačno nalazi u članku 12. stavku 3. Zakona o klađenju na utrke konja i njome se pojašnjava članak 10. stavak 4. Zakona o klađenju i lutrijama.

Cilj je te zabrane zaštita priređivača igara na sreću kojima su danska tijela izdala dozvolu od konkurencije društava koja nemaju takvu dozvolu i koja ne mogu zakonito nuditi ili distribuirati igre na sreću u Danskoj.

Oglašavanjem se u smislu ovog zakona smatraju svi oblici najave ili priopćenja informacija o aktivnostima i komercijalnim ponudama priređivača igara.

Ta se zabrana, međutim, ne odnosi na uredničke bilješke u tiskanim ili digitalnim medijima.

Ta zabrana vrijedi bez obzira na medij koji se koristi. Oglašavanje je stoga zabranjeno u istoj mjeri u tiskanim medijima, na radiju, televiziji i u digitalnim medijima, primjerice u obliku *banner* oglasa.

Na temelju članka 10. stavka 3. točke 3., zabranjeno je oglašavanje aktivnosti priređivača igara, osobito njihove internetske stranice, adrese itd.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 8 B. Falbert i P. Madsen bivši su i sadašnji glavni urednik danskog dnevnog lista *Ekstra Bladet*, a društvo JP/Politikens Hus njegov je vlasnik (u daljnjem tekstu zajedno: tuženici u glavnom postupku).

- 9 Protiv tuženika u glavnom postupku vodi se kazneni postupak pred sudom koji je uputio zahtjev zbog povrede, među ostalim, članka 10. stavka 3. točke 3. Zakona o igrama na sreću, zbog toga što su u dnevniku *Ekstra Bladet* kao i na internetskim stranicama tog dnevnika kao što su „www.ekstrabladet.dk” i „www.ekstrabladet.tv” objavili oglase u korist društava za klađenje koja u Danskoj nude igre na sreću i oklade a da za to nisu ishodila dozvolu.
- 10 Sud koji je uputio zahtjev pita se treba li Zakon o izmjeni zakona kvalificirati „tehničkim propisom” u smislu Direktive 98/34 te je li ga stoga trebalo prijaviti Komisiji u skladu s člankom 8. stavkom 1. te direktive.
- 11 Prema mišljenju tog suda, riječ je osobito o utvrđivanju treba li Zakon o izmjeni zakona smatrati – kao što to tvrde tuženici u glavnom postupku – „propisom o uslugama” u smislu članka 1. točke 5. Direktive 98/34 zato što se izričito odnosi na usluge informacijskog društva.
- 12 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev ističe da je prije stupanja na snagu Zakona o izmjeni zakona bila zabranjena samo organizacija igara na sreću u Danskoj stranih organizatora putem fizičkih distribucijskih kanala te da je navedeni zakon za cilj i svrhu imao, kako to proizlazi iz pripremnih akata, proširenje zabrane organiziranja igara na sreću u Danskoj stranih organizatora i na igre koje se nude putem interneta.
- 13 S obzirom na to da se Zakonom o izmjeni zakona već postojeća zabrana željela proširiti na nove usluge, kao što su *online* igre na sreću, sud koji je uputio zahtjev smatra da se taj zakon ne odnosi samo „posredno i uzgredno” na ponude *online* igara na sreću i odgovarajuće oglašavanje. Naprotiv, riječ je o propisu koji se odnosi na pristup novim uslugama informacijskog društva za koji Direktiva 98/34 zahtijeva da se, kako to proizlazi iz njezinih pripremnih akata, dostavi Komisiji. U tom pogledu nema utjecaja činjenica da je zbog Zakona o izmjeni zakona i *online* i *offline* nuđenje igara na sreću bilo zabranjeno.
- 14 U tim je okolnostima Københavns byret (Općinski sud u Kopenhagenu, Danska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Postoji li u ovom slučaju pravilo koje se mora prijaviti u skladu s člankom 8. stavkom 1. u vezi s člankom 1. točkama 1., 2., 5. i 11. [Direktive 98/34], ako pretpostavimo sljedeće:

- a) da treba biti uvedeno zakonodavstvo kojim se mijenja Zakon o određenim igrama na sreću, lutrijama i klađenju, kojim treba biti uvedena kaznena odredba kojom se, među ostalim, kažnjava svatko tko namjerno ili grubom nepažnjom ,nudi igre na sreću, lutrije ili klađenje u Danskoj a da nema licenciju u skladu sa stavkom 1.’ i svatko tko namjerno ili grubom nepažnjom ,reklamira igre na sreću, lutrije ili klađenje koji nisu pokriveni licencijom u skladu sa stavkom 1.’

i

- b) da se u napomenama o nacrtu kojim se mijenja zakonodavstvo navodi da je svrha gore navedenih kaznenih odredaba, s jedne strane, pojasniti ili uvesti zabranu igara na sreću koje na internetu nude strana društva koja priređuju igre na sreću, a izravno ciljaju dansko tržište, i, s druge strane, zabraniti reklamiranje za, među ostalim, igre na sreću koje na internetu nude strana društva jer se u istim napomenama navodi da je prema pravilima koja su vrijedila prije izmjena nedvojbeno nezakonito priređivanje igara na sreću ako strano društvo koje ih priređuje koristi prodajne kanale u kojima se uređaj za igru fizički prodaje unutar danskih granica; međutim, veća sumnja postoji o tome jesu li odredbom obuhvaćene igre na sreću izvan Danske koje ciljaju na sudionike igara u Danskoj, ali se fizički zapravo nalaze izvan Danske; stoga treba razjasniti jesu li obuhvaćeni ti oblici igara na sreću. Nadalje, iz napomena je razvidno da se predlaže uvođenje zabrane reklamiranja igara na sreću, lutrija i klađenja koji nisu licencirani prema tom zakonu i da je izmjena u skladu s trenutnom zabranom u članku 12. stavku 3. Zakona o klađenju na konjske

utrke, ali i da se njome pojašnjava članak 10. stavak 4. [sada ukinutog] Zakona o kladenju i lutrijama. U napomenama se dalje navodi da je svrha zabrane zaštita priređivača igara na sreću koji imaju licenciju danskih tijela od konkurencije društava koja takvu licenciju nemaju i stoga u Danskoj ne mogu zakonito nuditi ili distribuirati igre na sreću?”

O prethodnom pitanju

- 15 Svojim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi saznati treba li članak 1. Direktive 98/34 tumačiti na način da nacionalna odredba kao što je ona iz glavnog postupka – koja predviđa kaznene sankcije u slučaju nuđenja igara na sreću, lutrija ili kladenja na nacionalnom državnom području bez dozvole kao i u slučaju oglašavanja nedopuštenih igara na sreću, lutrija ili kladenja – predstavlja tehnički propis u smislu te odredbe koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. te direktive.
- 16 U tom pogledu valja podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, nacionalne odredbe koje se ograničavaju na utvrđivanje uvjeta za poslovni nastan ili za pružanje usluga poduzetnika, kao što su one kojima se uvodi obveza ishodaenja prethodne dozvole za obavljanje neke profesionalne djelatnosti, ne predstavljaju tehničke propise u smislu članka 1. stavka 11. Direktive 98/34 (vidjeti u tom smislu posebice presude od 4. veljače 2016., C-336/14, EU:C:2016:72, t. 76. i od 1. veljače 2017., *Município de Palmela*, C-144/16, EU:C:2017:76, t. 26.).
- 17 U ovom slučaju, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 31. i 32. svojeg mišljenja, valja uzeti da nacionalnu odredbu kao što je članak 10. stavak 1. točka 1. Zakona o igrama na sreću – zato što predviđa sankciju za nuđenje igara na sreću bez prethodne dozvole – treba kvalificirati „odredbom koja obavljanje te djelatnosti podvrgava ishodaenju prethodne dozvole” u smislu sudske prakse navedene u prethodnoj točki.
- 18 Stoga takva odredba ne potpada pod pojam „tehnički propis” iz članka 1. Direktive 98/34.
- 19 Kad je riječ o pitanju predstavlja li članak 10. stavak 3. točka 3. Zakona o igrama na sreću, koji predviđa sankciju za oglašavanje nedopuštenih igara na sreću, „tehnički propis” u smislu članka 1. Direktive 98/34, koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. navedene direktive, treba istaknuti, kao prvo, da se – iako postoji uska povezanost između članka 10. stavka 1. točke 1. Zakona o igrama na sreću, kojim se predviđa sankcija za nuđenje igara na sreću bez prethodne dozvole, i članka 10. stavka 3. točke 3. Zakona o igrama na sreću, u smislu da potonja odredba sankcionira oglašavanje takvih nedopuštenih igara na sreću – unatoč tome ne može zaključiti da potonju odredbu treba kvalificirati „odredbom koja obavljanje neke djelatnosti podvrgava prethodnoj dozvoli” u smislu sudske prakse navedene u točki 16. ove presude. Naime, takve odredbe, unatoč postojanju uske međusobne povezanosti, imaju različite funkcije i područja primjene (vidjeti u tom smislu presudu od 13. listopada 2016., *M. i S.*, C-303/15, EU:C:2016:771, t. 28.).
- 20 Potom, važno je istaknuti da iz spisa podnesenog Sudu jasno ne proizlazi je li Zakon o izmjeni zakona, kojim je unesen članak 10. stavak 3. točka 3. Zakona o igrama na sreću, kojim se propisuju sankcije za oglašavanje nedopuštenih igara na sreću, izmijenio ranije odredbe o igrama na sreću, osobito na način da im proširi područje primjene na *online* igre na sreću koje nude strani organizatori igara na sreću, ili se je, naprotiv, taj zakon ograničio na preciziranje ili pojašnjenje tih ranijih odredaba.
- 21 U tom pogledu valja istaknuti, kao prvo, da pitanje je li zabrana oglašavanja nedopuštenih igara na sreću, kao što je ona predviđena člankom 10. stavkom 3. točkom 3. Zakona o igrama na sreću, osobito u pogledu *online* igara na sreću koje nude strani organizatori igara na sreću, već bila predviđena ranijim odredbama o igrama na sreću, na način da se Zakon o izmjeni zakona ograničio na pojašnjenje te zabrane, ili je, suprotno tomu, ta zabrana unesena u Zakon o igrama na sreću tek

Zakonom o izmjeni zakona predstavlja pitanje nacionalnog prava koje potpada pod nadležnost suda koji je uputio zahtjev (vidjeti u tom smislu presudu od 21. travnja 2005., Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, t. 83.).

- 22 Kao drugo, valja podsjetiti da bi samo u slučaju da je Zakonom o izmjeni zakona u članak 10. stavak 3. točku 3. Zakona o igrama na sreću unesena zabrana reklamiranja nedopuštenih igara na sreću, osobito kad je riječ o *online* igrama na sreću koje nude strani priređivači, prijedlog zakona na temelju kojeg je donesen Zakon o izmjeni zakona trebao potpadati pod obvezu obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. Direktive 98/34.
- 23 Naime, da bi se nova nacionalna odredba smatrala tehničkim propisom koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju Direktive 98/34, ta se nova odredba ne smije ograničiti na ponavljanje ili zamjenu postojećih tehničkih propisa o kojima je Komisija uredno obaviještena, pri čemu im se ne dodaju tehničke specifikacije ili drugi novi ili dodatni zahtjevi (vidjeti u tom smislu presudu od 21. travnja 2005., Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, t. 85.)
- 24 U slučaju da je Zakonom o izmjeni zakona u članak 10. stavak 3. točku 3. Zakona o igrama na sreću unesena zabrana oglašavanja nedopuštenih igara na sreću, osobito proširenjem njegova područja primjene na *online* igre na sreću koje nude stani priređivači, valja ispitati predstavlja li ta odredba „tehnički propis” u smislu Direktive 98/34.
- 25 U tom je pogledu važno podsjetiti da su pojmom „tehnički propis” obuhvaćene četiri kategorije mjera, odnosno, prvo, „tehnička specifikacija” u smislu članka 1. točke 3. Direktive 98/34, drugo, „ostali zahtjevi”, kako su definirani člankom 1. točkom 4. te direktive, treće, „propisi o uslugama”, navedeni u članku 1. točki 5. te direktive i, četvrto, „zakoni i drugi propisi država članica [...] koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga” u smislu članka 1. točke 11. te direktive (presude od 4. veljače 2016., Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, t. 70. i od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 18.).
- 26 U ovom slučaju valja ispitati, kao prvo, može li se članak 10. stavak 3. točka 3. Zakona o igrama na sreću kvalificirati „tehničkim propisom” zbog njegova pripadanja u kategoriju „propisa o uslugama” u smislu članka 1. točke 5. Direktive 98/34.
- 27 Valja podsjetiti da, sukladno članku 1. točki 2. navedene direktive, pojam „tehnički propis” obuhvaća samo propise o uslugama informacijskog društva, odnosno o svim uslugama koje se obavljaju elektronskim sredstvima na daljinu i na osobni zahtjev primatelja usluga (vidjeti u tom smislu presude od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 21. i od 1. veljače 2017., Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76, t. 28.).
- 28 U tom pogledu valja istaknuti da se članak 10. stavak 3. točka 3. Zakona o igrama na sreću u osnovi odnosi na dva tipa usluga, odnosno, s jedne strane, na usluge oglašavanja, koje su neposredni predmet sankcija predviđenih tom odredbom, i, s druge strane, na usluge igara na sreću, na koje se odnosi zabrana oglašavanja i koje predstavljaju glavni predmet Zakona o igrama na sreću kao cjeline.
- 29 No i usluge oglašavanja i usluge igara na sreću, ako ih se pruža, među ostalim, elektronskim sredstvima (*online*), predstavljaju „usluge informacijskog društva” u smislu članka 1. točke 2. Direktive 98/34 te se propisi koji se na njih odnose stoga mogu kvalificirati „propisima o uslugama” u smislu članka 1. točke 5. Direktive 98/34.
- 30 Međutim, važno je istaknuti da propis, kako bi se mogao kvalificirati „propisom o uslugama”, mora – sukladno definiciji iz članka 1. točke 5. Direktive 98/34 – „izričito” biti usmjeren na usluge informacijskog društva.

- 31 U ovom slučaju iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da sud koji je uputio zahtjev želi saznati može li se za članak 10. stavak 3. točku 3. Zakona o igrama na sreću smatrati da je „izričito” usmjeren na usluge informacijskog društva, iako osobito tekst te odredbe izričito ne navodi usluge informacijskog društva i ne pravi nikakvu razliku između usluga koje se pružaju *online* i usluga koje se pružaju *offline*. Međutim, taj sud navodi kako se čini da iz pripremnih akata Zakona o izmjeni zakona proizlazi da se taj zakon odnosio, među ostalim, na proširenje navedene odredbe na *online* usluge.
- 32 U tom pogledu valja istaknuti, kao prvo, da se pitanje je li neki propis izričito usmjeren na usluge informacijskog društva, u skladu s člankom 1. točkom 5. prvom alinejom Direktive 98/34, treba utvrditi i s obzirom na njegovo obrazloženje i s obzirom na njegov praktični dio. Osim toga, u skladu s tom odredbom, ne traži se da predmetni propis kao cjelina ima za „specifičan cilj i svrhu” reguliranje usluga informacijskog društva, s obzirom na to da je dovoljno da on taj cilj ili svrhu ostvaruje nekima od svojih odredaba.
- 33 Stoga, iako iz samog teksta nekog nacionalnog propisa ne proizlazi da se on, barem djelomično, odnosi na reguliranje usluga informacijskog društva – primjerice na način da se u tekstu propisa, kao što je to ovdje slučaj, ne pravi nikakva razlika između usluga pruženih *online* i onih pruženih *offline* – ta svrha ipak može jasno proizlaziti iz obrazloženja tog propisa, kako ono proizlazi, sukladno nacionalnim pravilima o tumačenju koja su u tom pogledu relevantna, osobito iz pripremnih akata za navedeni propis.
- 34 Kao drugo, kako je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 63. svojeg mišljenja, iz uvodnih izjava 7. i 8. Direktive 98/48, kojom je izmijenjena Direktiva 98/34, proizlazi da je njezin cilj prilagodba postojećih nacionalnih pravila i propisa tako da se uzmu u obzir nove usluge informacijskog društva kao i izbjegavanje „restrikcija u području slobodnog kretanja usluga i slobode poslovnog nastana, rezultat čega bi mogla biti ponovna fragmentacija unutarnjeg tržišta”.
- 35 Međutim, bilo bi protivno tom cilju da se propis koji je – sukladno svojim pripremnim aktima – jasno za cilj i predmet imao proširenje postojećeg propisa na usluge informacijskog društva isključi iz kvalifikacije propisa koji se posebno odnosi na takve usluge u smislu članka 1. točke 5. Direktive 98/34 samo zato što njegov praktični dio izričito ne spominje te usluge, već ih obuhvaća pod širim pojmom usluga, koji obuhvaća i usluge koje se pružaju *online* i one koje se pružaju *offline*.
- 36 Stoga nacionalna odredba kao što je članak 10. stavak 3. točka 3. Zakona o igrama na sreću predstavlja tehnički propis o kojem se mora obavijestiti Komisija prije njegova donošenja, s obzirom na to da iz pripremnih akata te odredbe nacionalnog prava jasno proizlazi da je njezin predmet i svrha proširenje već postojeće zabrane oglašavanja na usluge *online* igara na sreću, što je dužan utvrditi nacionalni sud.
- 37 Imajući u vidu sve navedeno, na upućeno pitanje valja odgovoriti da članak 1. Direktive 98/34 treba tumačiti na način da nacionalna odredba kao što je ona iz glavnog postupka, koja predviđa kaznene sankcije u slučaju nuđenja igara na sreću, lutrija ili kladenja na nacionalnom državnom području bez dozvole, ne predstavlja tehnički propis u smislu te odredbe koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. te direktive. Suprotno tomu, nacionalna odredba kao što je ona iz glavnog postupka, koja predviđa kaznene sankcije u slučaju oglašavanja nedopuštenih igara na sreću, lutrija ili kladenja, predstavlja tehnički propis u smislu te odredbe koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. te direktive ako iz pripremnih akata za tu odredbu nacionalnog prava jasno proizlazi da je za predmet i svrhu imala proširenje postojeće zabrane oglašavanja na usluge *online* igara na sreću, što je dužan utvrditi nacionalni sud.

Troškovi

- 38 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 1. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva, kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998., treba tumačiti na način da nacionalna odredba kao što je ona iz glavnog postupka, koja predviđa kaznene sankcije u slučaju nudenja igara na sreću, lutrija ili klađenja na nacionalnom državnom području bez dozvole, ne predstavlja tehnički propis u smislu te odredbe koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. te direktive. Suprotno tomu, nacionalna odredba kao što je ona iz glavnog postupka, koja predviđa kaznene sankcije u slučaju oglašavanja nedopuštenih igara na sreću, lutrija ili klađenja, predstavlja tehnički propis u smislu te odredbe koji podliježe obvezi obavješćivanja na temelju članka 8. stavka 1. te direktive ako iz pripremnih akata za tu odredbu nacionalnog prava jasno proizlazi da je za predmet i svrhu imala proširenje postojeće zabrane oglašavanja na usluge *online* igara na sreću, što je dužan utvrditi nacionalni sud.

Potpisi